

'Het rode potlood' – ondersteunen van rapportagevaardigheden

4 november en 9 december 2021, 9.15 – 16.15

Achtergrond

Goede rapportagevaardigheden zijn belangrijk voor wie bedrijfsarts of verzekeringsarts wordt. Rapportages (re-integratieverslag, bij claimbeoordeling) moeten voldoen aan medische en juridische richtlijnen en in helder Nederlands geschreven te zijn. Vandaag ligt het focus op het laatste aspect. Hoe helpen we de aios om beter te leren rapporteren? Als praktijkopleider heb je een eigen standaard ontwikkeld waaraan rapportages - ondanks de hoge werkdruk - moeten voldoen. Je wilt dat de aios zorgvuldig leert rapporteren, mede omdat jij in veel gevallen moet contrasigneren. Beargumenteerd rapporteren valt zeker in het begin niet mee. Niet iedere aios heeft hier van nature slag van. Hoe draag je de kunst over? Het gaat bij rapporteren om het selecteren van de belangrijkste informatie, aanbrengen van structuur, beargumenteren van de conclusie, en dat alles in klare taal. Hierbij bestaat geen absolute norm: artsen ontwikkelen een eigen stijl. Dit roept verschillende vragen op: Wanneer besluit je dat een rapportage van de aios voldoet (ook als het nog beter kan)? En wanneer hanteer je het rode potlood? Hoe ga je om met de irritatie die dit kan geven? Hoeveel ruimte gun je jouw aios om een eigen stijl te ontwikkelen?

Docenten

Jozien Wijkhuijs is zelfstandig gevestigd journalist, tekstschrijver en eindredacteur.

Vincent van Reusel is gedragswetenschappelijk docent en trainer bij de SGBO .

Resultaat

- Je weet hoe je een tekst toegankelijk en overzichtelijk kunt opbouwen en hoe je zinnen kort en helder kunt formuleren.
- Je hebt met collega's nagedacht over de criteria die je aanhoudt wanneer je een rapportage van een aios moet contrasigneren en over hoe je feedback geeft.
- Je weet hoe je tekortkomingen in de schrijfvaardigheid van een aios bespreekbaar kunt maken en kunt doorbreken.

Inhoud en opzet

We gaan op een leuke en praktische manier aan het werk. De ochtend is gericht op schrijfvaardigheid. Je krijgt tips om beter te herkennen wat aan een tekst mankeert en wat dan de oplossing kan zijn. We bespreken enkele voorbeeldteksten. In de middag staan we stil bij de vraag hoe je een ander kunt helpen om een tekst te verbeteren, zonder concessies te doen aan professionele en juridische eisen. We analyseren daarbij wat weerstand op kan roepen bij de aios en hoe je dit voorkomt. We oefenen in het bespreekbaar maken van geconstateerde tekortkomingen in een rapportage en het geven van constructieve aanwijzingen en feedback

Vorbereiding

Analyseer met behulp van de checklist die je vooraf krijgt toegezonden een recente rapportage van een aios. Wat bevalt je? Waarom? Wat voldoet nog niet (helemaal)? Waarom?

Denk na over de vraag hoe je een aios helpt om beter te leren schrijven. Heb je tips die je met andere opleiders wilt delen? Zijn er knelpunten waar je graag advies over krijgt van collega's op de docenten?

Voor de oefeningen ontvangen wij graag enkele geanonimiseerde rapportages die we tijdens de opleidingsdag met elkaar kunnen bespreken.

Aanvullende informatie voor ABSG

Veel praktijkopleiders zijn, zonder dat te beseffen, weinig concreet in hun feedback op de rapportages van hun aios. Het moet 'anders', 'korter' of juist 'uitgebreider'. Maar zulk advies geeft geen houvast. Een andere valkuil is dat opleiders hun eigen aanpak als maatgevend beschouwen, en geen rekening houden met de verschillen in schrijfstijl tussen ervaren artsen. Aios klagen dat hun nieuwe praktijkopleider andere aanwijzingen geeft, dikwijls strijdig met de eisen die hun vorige opleider stelde. Dit werkt niet stimulerend!

Om deze dag te laten slagen is van belang dat de deelnemers beide valkuilen gaan herkennen en willen bespreken. Pas als ze 'bewust onbekwaam' zijn staan ze open voor verandering. De onderlinge discussies en oefeningen zijn mede bedoeld om dit te bereiken.

Overzicht onderwijsopzet dag 3

9.15 – 9.45 Start van de dag

Korte introductie van de docenten.

Bespreken van de huiswerkopdracht. Wat moeten veel aios nog leren? En hoe helpen we ze daarbij? Wat gaat de deelnemers goed af? Waar lopen ze in vast? Hoe vertalen we dit in leervragen?

Introductie over de opzet van de dag, met een verwijzing naar de leervragen.

9.45 – 11.00 Aandacht voor duidelijke taal: basisregels en eerste oefeningen

Uitleg over veel voorkomende vormen van onjuist of onduidelijk taalgebruik. Uitleg over verbindingswoorden en andere technieken waarmee gemakkelijk structuur is aan te brengen in een tekst. Oefenen om onduidelijke, ambtelijke taal te vermijden en zinnen korter en eenvoudiger te formuleren.

11.00 – 11.15 Korte pauze

11.15 – 12.30 Aandacht voor duidelijke taal: oefeningen op basis van teksten van aios

Oefening op basis van door de docenten geselecteerde tekstgedeelten van aios. Wat mankeert er aan deze teksten? Wat is de oplossingsrichting? Hoe geef je instructie waar de aios wat mee kan?

De docent besteedt aandacht aan het feit dat er meerdere goede oplossingen zijn. Er is dus ruimte om de aios een eigen stijl te laten ontwikkelen.

12.30 – 13.30 Lunchpauze

13.30 – 14.45 **Aandacht voor de rol als opleider: analyseren van de tekst van een aios**

De deelnemers krijgen een geanonimiseerde rapportage van een aios. Er is allereerst een leespauze waarin ieder deze tekst bestudeert en markeert wat voor verbetering vatbaar is.

De opleiders bespreken vervolgens in drietallen hun beoordeling van de tekst. Vervolgens bespreken ze hoe ze het gesprek zouden aangaan met de aios. Welk advies zouden ze geven? Hoe voelen ze zich hierbij? Welke emotie verwachten ze bij de aios (irritatie, weerstand, ongemak?) en hoe willen ze hier rekening mee houden? Plenair wordt verkend wat de bevindingen zijn en wat de verschillende panels zouden adviseren. Op basis van eerdere ervaringen met vergelijkbaar onderwijs valt te verwachten dat dezelfde tekst verschillend wordt beoordeeld en dat er ook een ruime variatie is in oplossingsrichtingen. De docent benoemt dat dit niet vreemd is, omdat dezelfde boodschap op meer dan een manier 'goed' kan worden gepresenteerd. Het laat tegelijkertijd zien dat de eigen aanpak en manier van schrijven niet de enige juiste is.

14.45 – 15.00 **Korte pauze**

15.00 – 16.00 **Aandacht voor de rol als opleider: hoe helpen we aios om beter te leren schrijven?**

In dit laatste blok wordt geoefend in feedback geven op basis van de bestudeerde tekst. Een van de opleiders voert een gesprek met een jonge medewerker van de SGBO in de rol van aios. De andere deelnemers observeren en geven de opleider die het gesprek voerde feedback. Ook de 'aios' en de docenten geven feedback.

Er is ruimte om drie gesprekken te voeren en zo verschillen in stijl en inhoudelijk advies te demonstreren.

16.00 – 16.15 **Afronding en evaluatie**

Wat heeft iedereen opgepikt uit wat tijdens deze dag ter sprake kwam? Is een antwoord gevonden op de eigen leervragen? Wat is het persoonlijke actieplan?

Accreditatie

Gelet op de effectieve onderwijstijd tijdens de contactdag en de huiswerkopdracht vooraf, die getoetst wordt tijdens het programma, wordt accreditatie aangevraagd voor 6 uur onderwijs.